

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 14 lipca 2023 r.

w sprawie ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2023 r. ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 w pkt 8 wyrazy „telekomunikacyjnemu, użytkownikowi” zastępuje się wyrazami „telekomunikacyjnemu lub użytkownikowi”;
- 2) w art. 2:
 - a) w pkt 15 skreśla się wyraz „telekomunikacyjną”,
 - b) w pkt 16 skreśla się użyty po raz drugi wyraz „uprawnione”;
- 3) w art. 3:
 - a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nieuprawniona zmiana informacji adresowej – niezgodne z prawem modyfikowanie informacji adresowej uniemożliwiające albo istotnie utrudniające ustalenie, przez uprawnione podmioty lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych uczestniczących w dostarczeniu komunikatu, informacji adresowej użytkownika wysyłającego komunikat.”,
 - b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nie stanowi nieuprawnionej zmiany informacji adresowej zmiana wyłącznie adresu IP użytkownika wysyłającego komunikat.”;
- 4) w art. 4 w ust. 5 wyraz „występowaniu” zastępuje się wyrazem „wystąpieniu”;
- 5) w art. 4 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. CSIRT NASK, w przypadku uznania, że:

- 1) treść wzorca wiadomości nie wyczerpuje znamion smishingu, lub
 - 2) niecelowe jest dalsze blokowanie krótkich wiadomości tekstowych (SMS), zawierających treść zgodną z treścią wzorca wiadomości
- niezwłocznie informuje o tym podmioty, o których mowa w ust. 4, oraz zamieszcza na swojej stronie internetowej informacje o okresie, w jakim wzorzec wiadomości obowiązywał.”;

6) dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. CSIRT NASK przyjmuje od odbiorców krótkich wiadomości tekstowych (SMS) zgłoszenia dotyczące wiadomości, co do których istnieje podejrzenie, że ich treść wyczerpuje znamiona smishingu, pod numerem skróconym 8080.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia swoim użytkownikom końcowym oraz CSIRT NASK możliwość bezpłatnego korzystania z numeru skróconego 8080, które polega na przekazywaniu do CSIRT NASK krótkich wiadomości tekstowych (SMS) zgłoszonych na numer skrócony 8080 oraz bezpłatną wysyłkę krótkich wiadomości tekstowych (SMS) z tego numeru przez CSIRT NASK.”;

7) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny po otrzymaniu informacji, o której mowa w art. 4 ust. 5 albo 8, niezwłocznie:

- 1) blokuje krótkie wiadomości tekstowe (SMS), zawierające treść zgodną z treścią wzorca wiadomości, za pomocą systemu teleinformatycznego pozwalającego na automatyczną identyfikację krótkich wiadomości tekstowych (SMS), albo
- 2) zaprzestaje blokowania krótkich wiadomości tekstowych (SMS) w przypadku uznania, że treść wzorca wiadomości nie wyczerpuje znamion smishingu lub że niecelowe jest dalsze blokowanie krótkich wiadomości tekstowych (SMS), zawierających treść zgodną z treścią wzorca wiadomości.”;

8) w art. 7 w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) uwzględnia ten sprzeciw, jeżeli krótka wiadomość tekstowa (SMS), zawierająca treść zgodną z treścią wzorca wiadomości, nie wyczerpuje znamion smishingu,

albo

- 2) nie uwzględnia tego sprzeciwu, jeżeli krótka wiadomość tekstowa (SMS), zawierająca treść zgodną z treścią wzorca wiadomości, wyczerpuje znamiona smishingu.”;
- 9) w art. 7 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Nieuwzględnienie sprzeciwu, o którym mowa w art. 6 ust. 1, jest inną czynnością z zakresu administracji publicznej, na którą przysługuje skarga do sądu administracyjnego.”;
- 10) w art. 8 w ust. 1 wyrazy „treści wyczerpujące znamiona smishingu, inne niż zawarte we wzorcu wiadomości” zastępuje się wyrazami „treść wyczerpującą znamiona smishingu, inną niż treść wzorca wiadomości.”;
- 11) art. 9 otrzymuje brzmienie:
- Art. 9. 1. CSIRT NASK prowadzi i udostępnia na swojej stronie internetowej wykaz nazw i ich skrótów zastrzeżonych dla podmiotów publicznych jako nadpis wiadomości pochodzącej od tego podmiotu publicznego oraz wariantów tych nazw i skrótów, mogących wprowadzać odbiorcę w błąd co do pochodzenia wiadomości od podmiotu publicznego, zwany dalej „wykazem nadpisów podmiotów publicznych”.
2. CSIRT NASK za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 4 ust. 3, zapewnia dostęp do wykazu nadpisów podmiotów publicznych Komendantowi Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, Prezesowi UKE i przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.
3. Podmiot publiczny może złożyć do CSIRT NASK wnioski o wpis albo o zmianę wpisu w wykazie nadpisów podmiotów publicznych w zakresie go dotyczącym. Wniosek może dotyczyć zastrzeżenia nazwy lub skrótu jako nadpisu dla wiadomości wysłanej w związku z wykonywaniem konkretnego zadania publicznego.
4. CSIRT NASK może stworzyć warianty nazwy lub skrótu, mogące wprowadzać odbiorcę w błąd co do pochodzenia wiadomości od podmiotu publicznego, zwane dalej „wariantami nazwy lub skrótu”.
5. Zastrzeżone nazwa lub skrót oraz warianty nazwy lub skrótu, jeżeli zostały

stworzone, CSIRT NASK wpisuje w wykazie nadpisów podmiotów publicznych.

6. Wykaz nadpisów podmiotów publicznych zawiera:

- 1) nazwę (firmę) podmiotu publicznego;
- 2) adres siedziby podmiotu publicznego;
- 3) numer identyfikacyjny podmiotu publicznego w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON);
- 4) nazwę lub skrót zastrzeżone dla podmiotu publicznego jako nadpis wiadomości pochodzącej od tego podmiotu publicznego;
- 5) warianty nazwy lub skrótu, jeżeli zostały stworzone;
- 6) datę wpisu w wykazie nadpisów podmiotów publicznych;
- 7) datę wykreślenia wpisu z wykazu nadpisów podmiotów publicznych;
- 8) numer w wykazie nadpisów podmiotów publicznych.

7. Wpis albo zmiana wpisu w wykazie nadpisów podmiotów publicznych nie może polegać na zastrzeżeniu dla podmiotu publicznego wnioskującego nazwy lub skrótu zastrzeżonych dla innego podmiotu publicznego.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera dane, o których mowa w ust. 6 pkt 1–4. Wniosek o zmianę wpisu w wykazie zawiera wskazanie danych zmienianych.

9. CSIRT NASK dokonuje wpisu albo zmiany wpisu w wykazie nadpisów podmiotów publicznych niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

10. CSIRT NASK informuje podmiot publiczny o odmowie wpisu w wykazie nadpisów podmiotów publicznych z powodu, o którym mowa w ust. 7.

11. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, sporządza się w postaci elektronicznej i opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

12. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego na stronie internetowej CSIRT NASK.

13. CSIRT NASK pozostawia bez rozpoznania wnioski, o którym mowa w ust. 3, niespełniający wymagań, o których mowa w ust. 8, 11 lub 12, o czym informuje niezwłocznie podmiot publiczny.

14. CSIRT NASK co najmniej raz w miesiącu aktualizuje wykaz nadpisów podmiotów publicznych na podstawie nowych danych pozyskanych z krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON).

15. CSIRT NASK wykreśla wpis z wykazu nadpisów podmiotów publicznych po uzyskaniu informacji o wykreśleniu podmiotu publicznego z krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON).

16. CSIRT NASK może aktualizować wykaz nadpisów podmiotów publicznych w zakresie wariantów nazwy lub skrót.

17. Wpis, zmiana wpisu oraz wykreślenie wpisu z wykazu nadpisów podmiotów publicznych są czynnościami materialno-technicznymi.

18. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego udostępnia CSIRT NASK dane, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773), zawarte w rejestrze podmiotów, o którym mowa w art. 42 ust. 1 tej ustawy, w celu prowadzenia wykazu nadpisów podmiotów publicznych. ”;

12) w art. 10:

a) w ust. 1 po wyrazach „podmiotów publicznych” dodaje się wyrazy „nazwy lub skrót lub”,

b) w ust. 2:

– we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „wykreślenia” dodaje się wyrazy „nazwy lub skrót lub”,

– dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) znakiem towarowym, na który udzielono prawa ochronnego.”,

c) w ust. 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wskazanie znaku towarowego, na który udzielono prawa ochronnego;”,

d) w ust. 4 po wyrazach „podmiotów publicznych” dodaje się wyrazy „nazwy lub skrót lub”,

e) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Jeżeli przedsiębiorca żąda wykreślenia z wykazu nadpisów podmiotów publicznych nazwy lub skrót lub wariantu nazwy lub skrót ze względu na ich identyczność ze znakiem towarowym, na który udzielono prawa ochronnego, do wniosku załącza się świadectwo ochronne.”,

f) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Prezes UKE uwzględnia wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli nazwa lub

skrót lub wariant nazwy lub skrótu, których wykreślenia żąda przedsiębiorca są identyczne z firmą lub skrótem firmy przedsiębiorcy lub znakiem towarowym, na który udzielono prawa ochronnego, w przeciwnym wypadku odmawia wykreślenia. Odmowa wykreślenia jest inną czynnością z zakresu administracji publicznej, na którą przysługuje skarga do sądu administracyjnego.”,

g) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE nakazuje CSIRT NASK niezwłoczne, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o uwzględnieniu tego wniosku, wykreślenie z wykazu nadpisów podmiotów publicznych nazwy lub skrótu lub wariantu nazwy lub skrótu, zgodnie z żądaniem przedsiębiorcy.”,

h) dodaje się ust.13a w brzmieniu:

„13a. W przypadku wykreślenia z wykazu nadpisów podmiotów publicznych nazwy lub skrótu CSIRT NASK w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o uwzględnieniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, tworzy nową nazwę lub skrót dla podmiotu publicznego i wpisuje do tego wykazu, o czym informuje podmiot publiczny.”;

- 13) w art. 10 w ust. 4 wyrazy „zawarto skrót” zastępuje się wyrazami „posłużono się skrótem”;
- 14) w art. 10 w ust. 9 i 10, w art. 12 w ust. 13, w art. 15 w ust. 4 w pkt 2 i w ust. 7, w art. 16 w pkt 1–3, w art. 17 w ust. 4 i 7 oraz w art. 26 w ust. 8 w zdaniu drugim wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „albo”;
- 15) w art. 10 w ust. 15 po wyrazach „z wyjątkiem przepisów” dodaje się wyrazy „działu I”;
- 16) dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Podmiot inny niż podmiot publiczny nie może używać jako nadpisu nazwy lub skrótu kończących się wyrażeniem „#RP”.”;

- 17) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny blokuje krótkie wiadomości tekstowe (SMS), w których jako nadpis został użyty wariant nazwy lub skrótu, zawarty w wykazie nadpisów podmiotów publicznych.”;
- 18) w art. 11 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonuje obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia wpisania nadpisu lub wariantu nazwy lub skrótu w wykazie nadpisów podmiotów publicznych.”;
- 19) w art. 12 w ust. 2 wyraz „zastrzeżonego” zastępuje się wyrazem „zastrzeżonych”;
- 20) w art. 12 w ust. 13 skreśla się wyrazy „o wpis w wykazie, o którym mowa w ust. 1”;
- 21) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Prezes UKE dokonuje wpisu w wykazie, o którym mowa w ust. 1, na wniosek:
- 1) banku,
 - 2) oddziału banku zagranicznego,
 - 3) oddziału instytucji kredytowej,
 - 4) Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej,
 - 5) spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej,
 - 6) firmy inwestycyjnej w rozumieniu art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646 i 825),
 - 7) funduszu inwestycyjnego,
 - 8) towarzystwa funduszy inwestycyjnych,
 - 9) instytucji płatniczej,
 - 10) zakładu ubezpieczeń,
 - 11) zakładu reasekuracji,
 - 12) jednostki sektora finansów publicznych
- w zakresie wykorzystywanych przez te podmioty numerów.”;

- 22) w art. 15:
- a) w ust. 4 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w ust. 5, 6 i 10 wyrazy „2 i 3” zastępuje się wyrazami „2 albo 3”;
 - b) w ust. 9 wyrazy „lub podmiot, który nie wykorzystuje numeracji na podstawie umowy, o której mowa w art. 128 ust. 1 lub art. 31” zastępuje się wyrazami „albo podmiot, który nie wykorzystuje numeracji na podstawie umowy, o której mowa w art. 31 albo art. 128 ust. 1”;
 - c) w ust. 13 i 14 wyrazy „2, 3 i 10” zastępuje się wyrazami „2, 3 albo 10”;
- 23) w art. 15 ust. 16 otrzymuje brzmienie:
- „16. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zaprzestaje blokowania połączeń przychodzących do jego sieci z wykorzystaniem numeru wpisanego w wykazie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 3 dni od dnia wykreślenia numeru z tego wykazu.”;
- 24) w art. 20 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Nieuwzględnienie sprzeciwu, o którym mowa w art. 19 ust. 1, jest inną czynnością z zakresu administracji publicznej, na którą przysługuje skarga do sądu administracyjnego.”;
- 25) w art. 21 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Decyzję, o której mowa w ust. 1, dotyczącą usługi o podwyższonej opłacie w rozumieniu art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, lub numeru wykorzystywanego do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie doręcza się także podmiotowi realizującemu dodatkowe świadczenie.”;
- 26) w art. 24 w ust. 3:
- a) w pkt 1 i 2 wyraz „treści” zastępuje się wyrazem „treść”;
 - b) w części wspólnej skreśla się użyty po raz drugi wyraz „realizacji”;
- 27) w art. 25:

- a) w ust. 7 wyraz „ogłaszanego” zastępuje się wyrazem „ogłoszonego”,
 - b) w ust. 8 wyrazy „nie wpisanego” zastępuje się wyrazem „niewpisanego” oraz wyraz „ogłaszanego” zastępuje się wyrazem „ogłoszonego”;
- 28) w art. 26 w ust. 7 po wyrazie „zakres” dodaje się wyrazy „lub charakter”;
- 29) w art. 30 w ust. 1 wyrazy „lub istotnie” zastępuje się wyrazami „albo istotnie” oraz wyrazy „numeru telefonu lub identyfikatora, przy użyciu którego nastąpiło wysłanie komunikatu” zastępuje się wyrazami „informacji adresowej użytkownika wysyłającego komunikat”;
- 30) w art. 30 skreśla się ust. 3;
- 31) art. 32 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 32. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 65 w ust. 2a:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wydania decyzji, o której mowa w art. 79b ust. 1 pkt 2;”;
 - b) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) wydania decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ... o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...).”;
 - 2) w art. 79b:
 - a) w ust. 1 uchyla się pkt 1,
 - b) uchyla się ust. 3;
 - 3) w art. 192 w ust. 1 w pkt 2 w lit. b w tiret czwartym średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się tiret piąte w brzmieniu:

„– z dnia ... o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...);”;
- 32) w art. 40 w ust. 1 skreśla się zdanie drugie;

- 33) w art. 41 w ust. 1 wyraz „przekazuje” zastępuje się wyrazami „udostępnia CSIRT NASK” oraz skreśla się wyrazy „do CSIRT NASK”;
- 34) w art. 41 w ust. 1 wyrazy „art. 9 ust. 17” zastępuje się wyrazami „art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, zawarte w rejestrze podmiotów, o którym mowa w art. 42 ust. 1 tej ustawy”;
- 35) w art. 41 skreśla się ust. 2;
- 36) dodaje się art. 41a w brzmieniu:
- „Art. 41a. 1. CSIRT NASK w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tworzy wykaz, o którym mowa w art. 9 ust. 1.
2. Dla podmiotów publicznych wskazanych w art. 9 pkt 1, 2 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 i 1273) CSIRT NASK:
- 1) tworzy nazwę lub skrót zastrzeżone dla podmiotu publicznego jako nadpis wiadomości pochodzącej od tego podmiotu publicznego;
 - 2) może stworzyć warianty nazwy lub skrótu, mogące wprowadzać odbiorcę w błąd co do pochodzenia wiadomości od podmiotu publicznego.”;
- 37) w art. 42:
- a) w ust. 1 wyrazy „3 miesięcy”,
 - b) w ust. 2 wyrazy „2 miesięcy”
- zastępuje się wyrazami „6 miesięcy”;
- 38) art. 43 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 43. Wnioski, o których mowa w art. 9 ust. 3 oraz art. 10 ust. 1, mogą być złożone po raz pierwszy po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.”;
- 39) w art. 44 w pkt 1 wyraz „12” zastępuje się wyrazem „13”;

40) w art. 44 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 15, art. 16 oraz art. 25 ust. 3 pkt 1 i 5, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy;”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2023 r. Senat rozpatrzył ustawę o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej i uchwalił do niej 40 poprawek.

Poprawka nr 1 dodaje w definicji określenia „nadużycie w komunikacji elektronicznej” brakujący spójnik.

W definicjach określeń „tajemnica telekomunikacyjna” i „uprawnione podmioty” użyto określeń, które są skrótami wprowadzonymi na potrzeby ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Mając na uwadze, że skrót jest środkiem techniki prawodawczej o ograniczonym zakresie stosowania (w przypadku gdy dla określenia złożonego wprowadzono skrót, określeniem w postaci skróconej można posługiwać się wyłącznie w akcie normatywnym, na potrzeby którego skrót został wprowadzony), przyjęto poprawkę nr 2. Analogiczne zastrzeżenie można by odnieść do art. 2 pkt 9 (definicja określenia „operator”), niemniej zastosowana w art. 2 pkt 27 lit. b ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne technika nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, czy przepis ten definiuje określenie „operator”, czy też wprowadza skrót dla określenia złożonego „przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług towarzyszących”. Skądinąd technika ta jest niezgodna z Zasadami techniki prawodawczej, zwanymi dalej „ZTP”.

Przepis art. 3 ust. 1 pkt 4 został sformułowany niezgodnie z § 56 ZTP. Punkt jako element wyliczenia jest fragmentem zdania, a nie fragmentem zdania i zdaniem. Treść przepisu zamieszczoną w pkt 4 jako odrębne zdanie, należy zamieścić w kolejnej po tym punkcie jednostce redakcyjnej. Ponadto w przepisie zastosowano skrót myślowy. Informacja adresowa nie służy do wysłania komunikatu. Należałoby raczej mówić o informacji adresowej użytkownika wysyłającego komunikat. W przepisie tym należy skorygować również spójnik. W sformułowaniu „uniemożliwiające lub istotnie utrudniające” w miejsce spójnika alternatywy łącznej należy wprowadzić spójnik alternatywy rozłącznej. Podobnych zmian w zakresie terminologii i spójnika, należałoby dokonać również w art. 30 ust. 1. W przepisie tym, trzeba również uwzględnić fakt sformułowania w słowniczku ustawy definicji pojęcia „informacja adresowa” – poprawki nr 3 i 29.

W art. 4 ust. 3 ustawodawca mówi o „informacji o wystąpieniu smishingu”, zaś w ust. 4–6 w tym samym artykule o „informacji o występowaniu smishingu”. W związku z tym, że różnica wynika z faktu, że pierwsze z określeń odnosi się do jednostkowego przypadku, a drugie do zjawiska jako takiego, należy zwrócić uwagę, że w ust. 5 mówi się o jednostkowym przypadku, a mimo to użyto określenia zbiorczego. Mając na uwadze § 10 ZTP, uchwalono poprawkę nr 4.

Ustawodawca jest niekonsekwentny terminologicznie. To samo nazywa na wiele różnych sposobów. Używa on wymiennie sformułowań: „treść (...) nie stanowi smishingu”, „treść (...) nie nosi znamion smishingu” oraz „treść (...) nie wyczerpuje znamion smishingu”. Ostatniego ze sformułowań używa się najczęściej. Ponadto brakuje spójności terminologicznej pomiędzy art. 4 ust. 8 pkt 2 oraz art. 5 pkt 2 i art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2. W pierwszym z przepisów mówi się o wiadomościach tekstowych (SMS) zgodnych ze wzorcem wiadomości, zaś w dwóch pozostałych o wiadomościach tekstowych (SMS) zawierających treści wskazane we wzorcu wiadomości, przy czym chodzi o to samo. Przepisy art. 4 ust. 8 pkt 1, art. 5 pkt 2 i art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2 są również niespójne terminologicznie w zakresie sformułowań: „treść zawarta we wzorcu” oraz „treści wskazane we wzorcu”. Następstwem uporządkowania terminologii w wymienionych przepisach, powinna być korekta terminologiczna art. 8 ust. 1. Mając na uwadze § 10 ZTP, uchwalono poprawki nr 5, 7, 8 i 10. Dodatkowo poprawka nr 5 redakcyjnie (stylistycznie) poprawia wprowadzenie do wyliczenia w art. 4 ust. 8.

Poprawka nr 6 pozwoli odbiorcy krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) o treści wyczerpującej znamiona smishingu na nieodpłatne przekazanie tej wiadomości do CSIRT NASK. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy, podstawowym źródłem informacji potrzebnych do monitorowania występowania zjawiska smishingu jest pozyskiwanie treści podejrzanych wiadomości tekstowych (SMS) od ich odbiorców. Zasadnym jest zatem, aby ani osoba przesyłająca wiadomość SMS do CSIRT NASK, ani sam CSIRT NASK, który musi poinformować o przyjęciu takiego zgłoszenia, nie ponosili kosztów tych operacji.

Wobec wyłączenia stosowania ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w postępowaniu w sprawie rozpatrzenia sprzeciwu, podnoszono wątpliwość, czy analogicznie do art. 10 ust. 11, w przypadku nieuwzględnienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 albo art. 19 ust. 1, podmiotowi, który go wniósł, nie powinna przysługiwać skarga do sądu administracyjnego, a także czy nieuwzględnienie

sprzeciwu nie powinno być uznane za inną czynność z zakresu administracji publicznej. W ocenie Senatu, brak możliwości zaskarżenia rozstrzygnięcia Prezesa UKE mogłoby narazić ustawodawcę na zarzut naruszenia – wynikającego z Konstytucji – prawa do sądu (poprawki nr 9 i 24).

Zmiany w art. 9 (poprawka nr 11) mają na celu uproszczenie stosowania przepisów o wykazie nadpisów podmiotów publicznych przy jednoczesnym zapewnieniu ich efektywności. W poprawce nie zmienia się podmiotu prowadzącego wykaz nadpisów podmiotów publicznych. Wykaz ten będzie prowadził i udostępniał na swojej stronie internetowej CSIRT NASK. Przewiduje się jednak możliwość udostępniania wykazu nadpisów podmiotów publicznych poprzez system do przekazywania wzorców wiadomości wyczerpującej znamiona smishingu. Wpis do wykazu będzie dokonywany na wniosek podmiotu publicznego. Wprowadza się także możliwość – a nie jak wcześniej obowiązek – utworzenia wariantu nazwy lub skrótu wprowadzających w błąd co do pochodzenia wiadomości od podmiotu publicznego. Powyższe rozwiązanie umożliwi efektywne wykorzystanie zasobów CSIRT NASK. Ponadto usunięto z art. 9 przepis przewidujący, że wariant nazwy lub skrótu nie może być identyczny ze słownym znakiem towarowym. Regulacja ta została przeniesiona do art. 10, jako przesłanka wykreślenia nazwy, skrótu lub ich wariantów z wykazu (poprawka nr 12). Z tymi zmianami skorelowany jest przepis dostosowujący, zgodnie z którym CSIRT NASK utworzy dla organów administracji publicznej oraz jednostek samorządu terytorialnego nazwy lub ich skróty, które będą mogły być wykorzystane jako nadpisy wiadomości (poprawka nr 36). Poprawka nr 12 dokonuje również ujednoczenia przepisów w zakresie odnoszącym się do żądania przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 10 ust. 1. Uwzględnia się, że przedsiębiorca będzie mógł żądać wykreślenia także nazwy lub skrótu, a nie tylko ich wariantów. Dodatkowo nakłada się na CSIRT NASK obowiązek utworzenia nowej nazwy lub skrótu dla podmiotu publicznego, którego dotychczasowe nazwa lub skrót zostały wykreślone z wykazu nadpisów podmiotów publicznych. Zgodnie z poprawką CSIRT NASK będzie obowiązany utworzyć nową nazwę lub skrót w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Prezesa UKE informacji o uwzględnieniu wniosku przedsiębiorcy kwestionującego nazwę lub skrót podmiotu publicznego. Konsekwencją poprawki nr 36 są poprawki nr 35 i 38.

Poprawka nr 13 ma charakter redakcyjny. W ocenie Senatu, intencją prawodawcy było, aby dokumentem potwierdzającym posługiwanie się przez przedsiębiorcę skrótem firmy były

w szczególności umowy, wzorce umowne, dowody księgowe oraz pisma przedsiębiorcy kierowane do organów administracji publicznej, w których posłużono się skrótem firmy.

W art. 10 ust. 9 i 10 należy skorygować spójniki alternatywy. Dane konkretnego przedsiębiorcy zaewidencjonowane albo zarejestrowane są odpowiednio w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo w Krajowym Rejestrze Sądowym. Analogicznej zmiany należy dokonać w art. 12 ust. 13 (por. np. art. 12 ust. 10), art. 15 ust. 4 pkt 2 oraz ust. 7 i 9 (ze względu na różnych wnioskodawców i różne wnioski albo różne alternatywne rozłącznie podmiotowe przyczyny pozostawienia wniosku o wpis bez rozpoznania), art. 16 pkt 1–3 (ze względu na różnych wnioskodawców i różne wnioski, na podstawie których numer został wpisany do wykazu), art. 17 ust. 4 i 7 (usługa nie może być zarazem niewykonana, jak i wykonana nienależycie) i art. 26 ust. 8 zdanie drugie (te same dane nie mogą być zarówno dostarczone, jak i niedostarczone). Dodatkowo w art. 15 ust. 4, 5, 6, 10, 13 i 14 spójnik koniunkcji w odesłaniu powinien być zastąpiony spójnikiem alternatywy rozłącznej (ze względu na to, że odesłanie odnosi się do różnych wniosków) – poprawki nr 14 i 22.

W związku z tym, że odesłanie zewnętrzne musi precyzyjnie wskazywać przepisy, do których się odsyła, oraz mając na względzie systematykę ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego i fakt, że w tej ustawie są dwa rozdziały 8, należy skorygować odesłanie i przesądzić, że do wniosku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, będzie się stosowało przepisy działu I rozdziału 8 (pt. „Doręczenia”) wskazanej ustawy – poprawka nr 15.

Poprawka nr 16 uzupełnia regulacje dotyczące nadpisów. Przewiduje ona zastrzeżenie dla podmiotów publicznych możliwości posługiwania się wyrażeniem „#RP” w nadpisie. Rozwiązane to umożliwi skuteczne zwalczanie nadużyć w komunikacji elektronicznej, bowiem każda krótka wiadomość tekstowa (SMS) zawierająca takie wyrażenie, która nie pochodzi od pomiotu publicznego, będzie blokowana. W założeniu ma to zwiększyć zaufanie do instytucji publicznych.

Przepis art. 11 ust. 2 sugeruje, że przedsiębiorca będzie miał obowiązek zablokować krótką wiadomość tekstową (SMS) tylko w takim przypadku, gdy w wiadomości – jako nadpis – użyto więcej niż jednego wariantu nazwy lub skrótu mogących wprowadzać odbiorcę w błąd. Ponieważ nie było to intencją prawodawcy, uchwalono poprawkę nr 17.

Poprawka nr 18 dodaje przepis określający termin, w którym przedsiębiorca telekomunikacyjny będzie obowiązany zablokować krótkie wiadomości tekstowe (SMS). Poprawka eliminuje lukę w tym zakresie.

Przepis art. 12 ust. 2 wymaga korekty gramatycznej (poprawka nr 19).

Przepis art. 12 ust. 13 zdanie drugie stanowi, że w przypadku wystąpienia rozbieżności między danymi zawartymi w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a danymi zawartymi we wniosku o wpis w wykazie integratorów usług SMS, Prezes UKE będzie przyjmował dane z tego rejestru, o czym poinformuje integratora usług SMS. Nasuwało się pytanie, dlaczego przepis odnosi się wyłącznie do wniosku o wpis. Rozbieżności pomiędzy rejestrem przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a danymi zawartymi we wniosku mogą mieć miejsce także w przypadku wniosku o zmianę wpisu. Ze zdania pierwszego w art. 12 ust. 13 wynika, że Prezes UKE będzie weryfikował dane wniosku o zmianę wpisu w wykazie z danymi zawartymi w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Skoro tak, rozwiązanie przyjęte w zdaniu drugim w art. 12 ust. 13 powinno odnosić się również do wniosku o zmianę wpisu – poprawka nr 20.

Poprawka nr 21 eliminuje zbędne odesłania, porządkuje przepis oraz uzupełnia katalog podmiotów, które będą mogły wystąpić z wnioskiem o wpis w wykazie numerów służących wyłącznie do odbierania połączeń głosowych. Oddział banku zagranicznego nie wchodzi w zakres definicji pojęcia „bank”, ponieważ nie jest bankiem, ale jednostką organizacyjną banku. Nie budzi wątpliwości, że oddział banku zagranicznego, w zakresie wykonywanej przez niego działalności bankowej, również może wykorzystywać numery służące wyłącznie do odbierania połączeń głosowych.

Przepis art. 15 ust. 16 powinien być skorelowany terminologicznie z ust. 15 tego artykułu (§ 6 i 10 ZTP). Przedsiębiorca telekomunikacyjny będzie blokował połączenia z wykorzystaniem numeru wpisanego do wykazu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, a nie te numery. Ustawodawca sformułował art. 15 ust. 16 z użyciem skrótowego myślowego – poprawka nr 23.

Poprawki nr 25 i 31 mają charakter porządkujący i zmierzają do skorelowania przepisów rozpatrzonej ustawy i przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne dubluje w pewnym zakresie materię regulowaną rozpatrzoną ustawą. W poprawce nr 31 proponuje się w szczególności uchylenie art. 79b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo

telekomunikacyjne, który przyznaje Prezesowi UKE uprawnienie do wydania decyzji, nakazującej przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu zablokowanie dostępu do numeru lub usługi oraz nakładającej obowiązek wstrzymania pobierania opłat za połączenia lub usługi zrealizowane po upływie terminu na zablokowanie dostępu, gdy jest to uzasadnione ochroną użytkowników końcowych przed nadużyciami z wykorzystaniem sieci telekomunikacyjnej. Kwestię tę reguluje art. 21 ust. 1 rozpatrzonej ustawy.

Przepis art. 24 ust. 3 wymaga korekty redakcyjnej. Należy w szczególności skorelować ze sobą brzmienie pkt 3 i części wspólnej – poprawka nr 26.

W związku z tym, że przepisy art. 25 ust. 7 i 8 odnoszą się do komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, który został już ogłoszony (przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w ostatnim ogłoszonym komunikacie), a nie komunikatu jako takiego, należy w przepisach tych mówić o komunikacie ogłoszonym, a nie komunikacie ogłaszanym – poprawka nr 27.

W myśl art. 26 ust. 7, przesłankami, którymi będzie musiał kierować się Prezes UKE ustalając wysokość kary pieniężnej będą: zakres naruszenia, dotychczasowa działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe. W związku z treścią art. 25 ust. 3, 4 i 8 nasuwało się pytanie, czy Prezes UKE przy ustalaniu wysokości kary nie powinien brać pod uwagę również charakteru naruszenia. Skoro od charakteru naruszenia (między innymi) będzie zależało, czy Prezes UKE nałoży karę pieniężną, to przesłanka ta – w ocenie Senatu – powinna być uwzględniana również przy ustalaniu wysokości kary. Im więcej okoliczności trzeba będzie uwzględnić przy ustaleniu wysokości kary, tym większe prawdopodobieństwo, że kara będzie miarkowana obiektywnie. Mając to na uwadze, uchwalono poprawkę nr 28.

Skoro w myśl art. 3 ust. 1 pkt 4 zmiana wyłącznie adresu IP użytkownika wysyłającego komunikat nie będzie stanowiła nieuprawnionej zmiany informacji adresowej (będzie dozwolona), oczywiste jest, że zmiana taka nie będzie wypełniała znamion czynu zabronionego określonych w art. 30 ust. 1. Przepis art. 30 ust. 3 jest zbędny, jako niemający wartości normatywnej (§ 11 ZTP). Nie można karać za czynienie czegoś, co jest dozwolone. Przepis karny art. 30 ust. 1 musi być interpretowany przez pryzmat przepisu materialnego, z którego naruszeniem jest on związany – poprawka nr 30.

W wyniku analizy uznano, że nie jest konieczne, aby integrator usług SMS informował podmiot publiczny o fakcie założenia wniosku o wpis do wykazu integratorów usług SMS dla

podmiotów publicznych. Istotny będzie sam wpis do wykazu. Brak wpisu będzie bowiem podstawą do rozwiązania umowy z integratorem (zob. art. 40 ust. 2) – poprawka nr 32.

W poprawce nr 33 uwzględniono, że dane z rejestru podmiotów, o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej będą udostępniane CSIRT NASK, a nie przekazywane do tego podmiotu. Poprawka zapewnia spójność terminologiczną z przepisem merytorycznym nakładającym na Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego obowiązek udostępniania danych (zob. art. 9 ust. 17 rozpatrzonej ustawy albo art. 9 ust. 18 w wersji zaproponowanej przez Senat w poprawce nr 11).

Przepis art. 41 ust. 1 jest niezgodny z § 157 ZTP. Nie powinno się odsyłać do przepisów, które odsyłają do dalszych przepisów w tym samym zakresie. W art. 41 ust. 1 odsyła się do art. 9 ust. 17 w celu ustalenia zakresu pojęcia „dane”. Jednocześnie art. 9 ust. 17, odnosząc się do tych danych i określając ich zakres, odsyła do art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, zaś ten przepis odsyła dalej do art. 42 ust. 3 pkt 1–6 i 9 wskazanej ustawy. Mając to na uwadze uchwalono poprawkę nr 34.

W poprawce nr 37 Senat proponuje wydłużenie z 3 do 6 miesięcy terminu, od którego przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą obowiązani wykonywać obowiązki związane z blokowaniem wiadomości zawierających fałszywe nadpisy. W poprawce przewiduje się również, że integratorzy usług SMS wpisani do wykazu rozpoczną wykonywanie obowiązków po 6, a nie po 2 miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy. Zmiany te wynikają z sugestii partnerów społecznych.

W związku z art. 44 pkt 1 nasuwało się pytanie, czy intencją ustawodawcy było, aby art. 2 pkt 12 (definicja określenia „połączenie głosowe”) wszedł w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. W projekcie ustawy (druk sejmowy 3069) przewidziano, że definicja określenia „połączenie głosowe” wejdzie w życie w podstawowym terminie (po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia). Wyjątek dotyczył natomiast definicji pojęcia „przedsiębiorca telekomunikacyjny”. W ocenie Senatu, modyfikacja przepisu o wejściu w życie we wskazanym zakresie była niezamierzonym skutkiem zmiany przez Sejm kolejności definicji w słowniczku ustawy. Mając to na względzie, uchwalono poprawkę nr 39.

Poprawka nr 40 wydłuża do 6 miesięcy *vacatio legis* przepisów dotyczących listy DNO (wykazu numerów służących wyłącznie do wykonywania połączeń głosowych), przy zachowaniu 12-miesięcznego okresu dostosowawczego w zakresie pozostałych regulacji

odnoszących się do przeciwdziałania CLI spoofingowi. Senat podzielił opinię partnerów społecznych w tej kwestii.